

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИЙ ФАКУЛЬТЕТ**

**Міжнародна науково-практична конференція
«Виклики та перспективи сучасної науки: теорія, практика, інновації»**

23-24 квітня 2026 року

Біла Церква
2026

Береговенко Н.С. Англійські параметричні прикметники: когнітивні моделі формування словосполучень.....	186
Велика К.І. Спеціалізований переклад у сучасній лінгвістиці: особливості та функції.....	190
Чернищук Ю.І. Phonetic variability of british and american english in teaching and translation aspects.....	193
Беленок Ю.М., Борисова Н. В. Формування soft skills засобами навчання англійської мови в старшій школі.....	197
Вінтонів-Бахарєва С.З. Заболотна Т.В. Використання медіатекстів для розвитку критичного мислення на уроках англійської мови.....	201
Боньковський О.А., Деякі аспекти особливостей перекладу кількісних та якісних прикметників з німецької мови на українську (на матеріалі аграрної та наукової термінології).....	205
Михайленко О. Source- and target-oriented models in specialised translation.....	208
Римар Н. Ю. Українська література в умовах війни: тематично-жанрові особливості.....	211
Костусяк Н.М. Відантропонімі деривати в українському політичному медіа дискурсі.....	215
Костусяк Д.М., Громик Ю.В. Волюнтативно марковані висловлення в говірках волинського полісся.....	219
Демидюк О.О., Котусяк Н.М. Заголовкові висловлення волинських медіа: модальні вияви та комунікативно-прагматичні стратегії	224
Злотко О.М. Котусяк Н.М. Модальні стилістеми у волинській поезії періоду великої війни.....	229
Біліченко А.М. Методичні аспекти навчання перекладу в системі професійної підготовки фахівців аграрного профілю.....	233
Кириленко М.О. Вербалізація концепту «morality» у творі Роальда Даля «Чарлі і шоколадна фабрика».....	238
Борисова Н.В. Розвиток контролю знань з використанням ші-платформ на заняттях з англійської мови.....	241
Яценко Г.В. Формування навичок аудіювання китайської мови через короткі відео.....	246
Секція 4 Перспективи розвитку психологічної науки: питання теорії і практики	
Шевченко А. М. Професійне зростання в умовах змін: психологія викликів, можливостей та інновацій.....	249
Попок К., Шевченко А.М. Роль невербальної комунікації у формуванні довіри.....	253
Шосталь Є., Шевченко А.М. Емоційний інтелект лідерів у гібридних командах: психологічні механізми та практичні рекомендації.....	257
Хомчук О.П. Позитивна психотерапія у роботі з кризовими станами.....	259
Рижук В.В., Хомчук О.П. Організаційна культура як інструмент забезпечення психічного здоров'я персоналу організації.....	262
Алексєєва О. І., Значення військової психології у формуванні професійних компетентностей організаційних психологів.....	266
Пархоменко А.Є., Алексєєва О. І., Психологічні особливості балансу «робота-життя» в умовах віддаленої роботи.....	270
Трофіменко В.О. Психологічні аспекти технічної майстерності спортсменів.....	273
Дуднік О.К. Значення спортивної діяльності у розвитку особистості.....	275
Коваленко А.Ю. Емоційна та вольова регуляція діяльності спортсменів.....	277
Волотовська Н.В., Скуловатова О.В. Роль письмових практик як інструмента психологічної стійкості сучасних освітян.....	280
Алексєєва О.І., Дорошенко І.В. Інтеграція методів клінічної психології у практику організаційної психодіагностики.....	283

У перспективі було б цікаво проаналізувати сполучуваність прикметників, що належать до інших синонімічних та лексико-семантичних груп англійських прикметників, з точки зору обумовленості когнітивною основою, яка успадковується від етимону даного прикметника. Це дало б можливість скласти загальну, системну карту інтерпретації різноманітних ознак в англійській мові та детальніше проаналізувати формування даного сегмента англійської мовної картини світу.

Список використаних джерел

1. Palmer F. R. *Semantics*. 2nd ed. Cambridge : Cambridge University Press, 1981. 164 p.
2. Dixon R. M. W., Aikhenvald A. Y. (eds.). *Adjective Classes: A Cross-Linguistic Typology*. Oxford: Oxford University Press, 2004. 370 p.
3. Taylor J. R. On running and jogging. *Cognitive Linguistics*. 1996. Vol. 1. P. 21–34.

УДК: 811.111:81'25:81'44

СПЕЦІАЛІЗОВАНИЙ ПЕРЕКЛАД У СУЧАСНІЙ ЛІНГВІСТИЦІ: ОСОБЛИВОСТІ ТА ФУНКЦІЇ

Велика К.І.

асистент кафедри філології, педагогіка та методики викладання

Білоцерківський національний аграрний університет

м. Біла Церква, Україна

Анотація. Потреба лінгвістичних послуг у різних сферах людського життя зумовлює дослідження сучасного стану, особливостей функціонування спеціалізованого перекладу, його ролі в міжкультурній комунікації та визначення основних сфер застосування. Проаналізовано специфіку діяльності перекладача у роботі зі спеціалізованими текстами та його професійні функції; підкреслено важливість високої професійної компетентності. Також окреслено відмінності між спеціалізованим і художнім перекладом, зокрема орієнтацію на точність і однозначність.

Ключові слова: спеціалізований переклад, лінгвістика, художній переклад, анотація, резюме.

У сучасних умовах глобалізації та швидкого поширення інформації серед суспільства, що характеризується інтенсивним розвитком міжнародної комунікації та інформаційних технологій, переклад відіграє важливу роль у забезпеченні міжкультурної взаємодії. Незважаючи на поширення англійської мови як глобальної мови спілкування, попит на послуги у сфері лінгвістики продовжує зростати. Особливе місце посідає спеціалізований переклад, який обслуговує потреби різних галузей.

Метою даної роботи є аналіз ролі спеціалізованого перекладу в індустрії мовних послуг, визначення його основних характеристик, функцій та відмінностей від художнього перекладу.

Для досягнення поставленої мети передбачено виконання таких завдань: охарактеризувати сучасний стан лінгвістики; визначити основні сфери застосування спеціалізованого перекладу; проаналізувати специфіку діяльності спеціалізованого перекладача; виявити ключові відмінності між спеціалізованим і художнім перекладом.

Згідно з сучасними даними лінгвістичних досліджень, переважна більшість перекладацької продукції має інформативний характер і належить до спеціалізованих текстів [4]. Основними галузями, що формують попит на переклад, є технічна, комерційна, юридична, медична, адміністративна та наукова сфери [2]. Частка художнього перекладу залишається мінімальною, що свідчить про переорієнтацію перекладацької діяльності на практичні потреби суспільства [4].

Сучасний стан спеціалізованого перекладу також досліджували: Скарпа Ф., Рогерс М., Фхмад К., Голі-Оглу Т., Кесада С., Торезано М., Сусіденко Є., Рабійчук Л, Пантілеєнко К. та багато інших.

Особливе місце в структурі спеціалізованого перекладу займає технічний переклад, який включає переклад інструкцій, технічної документації, специфікацій продукції, а також локалізацію програмного забезпечення та цифрового контенту [2]. Його значущість зумовлена необхідністю адаптації продуктів до різних мовних і культурних середовищ, що часто регламентується нормативно-правовими актами. Водночас спостерігається тенденція до зменшення потреби у перекладі наукових текстів у зв'язку з їхнім написанням англійською мовою для міжнародної аудиторії.

Не менш важливими є юридичний та інституційний переклад, попит на які зумовлений розвитком міжнародних відносин, зростанням мобільності населення та необхідністю забезпечення мовних прав громадян. Інституційні тексти характеризуються міждисциплінарністю та поєднанням ознак юридичних, адміністративних і комерційних документів [4].

Сучасна практика спеціалізованого перекладу виходить за межі традиційного відтворення тексту. До функцій перекладача належать редагування та оцінювання перекладів, створення анотацій і резюме, локалізація цифрових продуктів, укладання та ведення термінологічних баз, а також управління багатомовною документацією [2]. Таким чином, перекладач виступає не лише як мовний посередник, але й як фахівець з обробки інформації.

Порівняльний аналіз спеціалізованого та художнього перекладу дозволяє виокремити низку принципових відмінностей. Художній переклад характеризується творчим підходом, індивідуальністю та багатозначністю інтерпретацій. Натомість спеціалізовані тексти мають “закритий” характер, що передбачає однозначність змісту та орієнтацію на точність передачі інформації [1]. У цьому контексті перекладацька діяльність підпорядковується нормам і стандартам відповідної галузі знань.

Важливим аспектом є також оцінка якості перекладу. Якщо в художньому перекладі допускається варіативність рішень, то в спеціалізованому перекладі помилки, особливо термінологічні чи змістові, можуть призвести до серйозних наслідків. Це зумовлює високі вимоги до професійної компетентності перекладача [2].

Попри поширені уявлення про меншу складність спеціалізованого перекладу, його виконання потребує високого рівня знань, аналітичного мислення та здатності до прийняття обґрунтованих рішень. Крім того, цей вид перекладу має значний соціальний вплив, оскільки забезпечує функціонування ключових сфер суспільного життя, зокрема науки, техніки, медицини та права.

Отже, спеціалізований переклад є провідним напрямом сучасної перекладацької діяльності, що характеризується широкою сферою застосування, високими вимогами до точності оскільки основним об'єктом спеціалізованого перекладу є тексти вузькоспеціалізованої тематики, що потребують знань галузі та її термінології.

Спеціалізований переклад включає не лише повний переклад текстів, а й інші завдання: редагування та перевірка перекладів, створення анотацій і резюме, локалізація цифрового контенту, підготовка термінології, управління багатомовною документацією.

Список використаних джерел

1. Голі-Оглу Т. Переклад англомовного науково-популярного тексту на українську мову: стратегії та особливості їх реалізації. URL: https://journals.uran.ua/vsgf_pstu/article/download/320173/310761/741972.

2. Рабійчук Л.С., Наконечна А. О. Теорія перекладу : навчальний посібник. URL: https://dspace.nadpsu.edu.ua/bitstream/123456789/3133/1/teorija_perekladu_2017.pdf.

3. Rogers M. Translating Specialized Texts: From texts to Communication. URL: https://www.researchgate.net/publication/392819520_Translating_Specialised_Texts_From_Terms_to_Communication.

4. Scarpa F. Introducing Specialised Translation. URL: https://www.academia.edu/129727531/Introducing_Specialised_Translation.

УДК 811.111'34:81'25:378

PHONETIC VARIABILITY OF BRITISH AND AMERICAN ENGLISH IN TEACHING AND TRANSLATION ASPECTS

Chernyshchuk Y.I.

Senior Lecturer

Department of Romance and Germanic Philology and Translation

Bila Tserkva National Agrarian University

Bila Tserkva, Ukraine

Summary. The article examines phonetic variability in British and American varieties of English from the perspectives of language teaching and translation. The major differences in vowel and consonant systems, word stress, and intonation between the codified models of Received Pronunciation (RP) and General American (GA) are analyzed. Particular attention is paid to the difficulties that arise in the formation of phonetic competence among higher education students, as well as in the practice of interpreting and audiovisual translation.

Key words: phonetic variability, British English, American English, phonetic competence, translation, methodology.

In the context of globalization, English functions as a lingua franca and serves as the primary medium of international communication. This global status has contributed to its dynamic development and considerable variability at all linguistic levels, particularly at the phonetic level. Among the most codified and internationally recognized pronunciation standards are Received Pronunciation (RP) in the United Kingdom and General American (GA) in the United States. The coexistence of these two norms raises a number of theoretical and practical issues in linguistics, language pedagogy, and translation studies.

Phonetic variability between British and American English is not merely a matter of accent preference; it represents systematic differences in phoneme realization, stress patterns, rhythm, and intonation. As noted in general linguistic